

УДК 332.021

ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**Вікторія Гуріна***ПрАТ ВНЗ «МАУП» Харківський інститут, Харків**Науковий керівник – Олександр Сумець, д.е.н., проф.*

Ключові слова: соціальна сфера, заклад, програмно-цільова модель, управління, компоненти моделі.

На цей момент часу в Україні відбуваються значні перетворення у соціальній сфері. То ж, для забезпечення стійкого функціонування закладів і установ цієї сфери є необхідність удосконалення системи управління. Одним із шляхів вирішення вказаного завдання є запровадження програмно-цільової моделі управління для закладів соціальної сфери. То ж, проблематика, що розглядається, є на цей момент часу актуальною і потребує подальшого дослідження. Метою є обґрунтування важливості використання програмно-цільової моделі для управління закладами соціальної сфери.

У ході дослідження були використані результати аналізу наукових і навчально-методичних публікацій вітчизняних і закордонних вчених, що присвячені аналізу програмно-цільового підходу до управління організаціями.

Для забезпечення належної якості результатів дослідження були використані такі наукові методи: абстрактно-логічний – для ґрунтовного аналізу проблеми й узагальнення результатів дослідження; монографічний – для поглибленого вивчення категорії «програмно-цільова модель».

Управління і подальший розвиток сфери охорони здоров'я може відбуватися за різними сценаріями. І тут важливо вказати на методологічну базу такого розвитку. На думку чисельної кількості дослідників, одним із ґрунтовних методів розвитку та управління вітчизняної системи охорони здоров'я є програмно-цільове управління. Цей вид управління ґрунтується перш за все на державному регулюванні. За цієї умови ключова особливість державного регулювання, яке в основі своїй ґрунтується на використанні програмно-цільової моделі інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я в цілому, складається в його націленості на кінцевий результат, який є багатовекторним і масштабним, і тим паче, соціально значущим. З нашого погляду, саме використання програмно-цільової моделі управління спроможне забезпечити таку багатовекторність, а саме:

- 1) зменшення рівня смертності населення чи пацієнтів при наданні їм медичної допомоги;
- 2) зниження показника інвалідності та захворюваності населення;
- 3) підвищення рівня якості та доступності медичної допомоги на всій території країни;

4) покращення демографічної ситуації в регіонах і в країні в цілому.

З огляду на результати аналізу публікацій [1-5] можна констатувати, що програмно-цільова модель – «це науково обґрунтоване уявлення явищ та процес співреалізації чогось на основі використання програмно-цільового підходу». А, своєю чергою, програмно-цільовий підхід реалізується через розробку комплексу взаємопов'язаних за термінами, виконавцями та ресурсами заходів, орієнтованих на досягнення пріоритетних цілей чи завдань.

Для удосконалення управління закладами соціальної сфери пропонується програмно-цільова модель, яка включає в себе три компоненти:

- генеральну мету і цілі інноваційного розвитку соціальної сфери;
- головні підпрограми і напрями їх реалізації;
- комплекс заходів, спрямованих на об'єкт управління і управлінські дії на об'єкт управління.

Висновки

Програмно-цільова модель управління закладами соціальної сфери повинна бути запроваджена з урахуванням їх специфіки та масштабів діяльності. Дана модель досить вдало інтегрується в систему стратегічного управління, що надасть можливість закладам соціальної сфери гнучко реагувати на ринкові флуктуації та конкурентне середовище.

Список використаних джерел:

1. Луцків О. М. Програмно-цільовий підхід до управління регіональним розвитком. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20181\(129\)/sep20181\(129\)_033_LutskivO.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20181(129)/sep20181(129)_033_LutskivO.pdf) (дата звернення 25.03.2025).
2. Губа М.І. Програмно-цільовий підхід як інструмент управління громадою. URL : <https://ojs.kntu.net.ua/index.php/visnyk/article/view/78/118> (дата звернення 25.03.2025).
3. Вернюк Н. О. Впровадження програмно-цільового підходу в управління діяльністю підприємства. URL : <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ba72cd28-1146-428b-aaef-fee53421f17f/content> (дата звернення 25.03.2025).
4. Бойко М. М. Програмно-цільовий підхід до управління професійною підготовкою майбутнього вчителя. Зб. наук. праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки. 2016. № 73. Вип. LXXIII. Т.1. С. 77–81
5. Сутність та відмінні особливості програмно-цільового підходу та цільових програм. URL: <https://iscm.org.ua/uk/2021/07/20/sutnist-ta-vidminni-osoblyvosti-programno-tsilovogo-pidhodu-ta-tsilovyh-program/> (дата звернення 25.03.2025).